

שלום רב,

הנדון: משבר בריאות הנפש בישראל

1. איגוד העובדות והעובדים הסוציאליים מברך על קיומו של הדיון הקבוע למחר בנושא המשבר בתחום בריאות הנפש. אנו, עובדות ועובדים סוציאליים, פוגשים מדי יום אנשים, בני נוער, ילדים, הורים, שנפגעים מהעדר מענים בתחום.
2. אנו גם יודעים ורואים שהעדר המענים בתחום בריאות הנפש, מייצר מצוקות אישיות וחברתיות אחרות, שניתן היה למנוע. מי שלא מקבלים מענה למצוקה הנפשית, בשיעור גבוה יותר יתקשו להשתלב בשוק העבודה, יתמודדו עם קשיים בתוך המשפחה ובתפקוד ההורי, ינשרו ממסגרות חינוך, יהיו מעורבים בהתנהגות פלילית ועוד.

ממצאי סקר: זמני ההמתנה למעני בריאות הנפש גדלו, בזמן שהמצוקה הנפשית בציבור רק החריפה

3. בחודש ינואר 2022 ערכנו סקר, בקרב 458 עובדות ועובדים סוציאליים מכלל הארץ, שבמסגרתו בחנו את זמני ההמתנה למענים בתחום בריאות הנפש.
4. בכל הנוגע לבני 18 ומעלה, 82% מהעו"סיות דיווחו על עליה באנשים המתמודדים עם חרדה ו-79% דיווחו על עליה במי שמתמודדים עם דיכאון. 33% דיווחו על גידול באובדנות ו-29% מכלל המשיבות השיבו שיש גידול בהפרעות אכילה ובפגיעה העצמית.
5. לצד זאת, לפי הסקר, 93% מהעו"סיות דיווחו על גידול בזמני ההמתנה מאז משבר הקורונה¹, מתוכן כ-60% דיווחו על גידול של למעלה מ-3 חודשים. כלומר, על זמני ההמתנה שעוד קודם היו ארוכים מדי, נוספו לפחות 3 חודשים.
6. ומה המשמעות?
  - א. זמן ההמתנה לטיפול נפשי בקהילה עומד, לפי 65% מהמשיבות, על למעלה מ-6 חודשים. רבע מהמשיבות דיווחו על זמן המתנה של למעלה משנה!
  - ב. זמן ההמתנה לאבחון פסיכיאטרי עומד, לפי למעלה מ-60% מהמשיבות, על 3 חודשים ומעלה. לפי למעלה מרבע מהמשיבות הזמן עומד על בין 6-12 חודשים.
  - ג. בנוגע לטיפול בהפרעות אכילה למעלה מחצי מהמשיבות דיווחו על זמן המתנה שעולה על 3 חודשים.
7. בכל הנוגע לילדים ובני נוער המצב אינו שונה. ההמתנה לטיפול נפשי בקהילה, לפי כ-60% מהמשיבות, עולה על 6 חודשים!; ההמתנה לאבחון פסיכיאטרי, לפי כ-65% מהמשיבות, עולה על 3 חודשים; ובכל הנוגע לטיפול בהפרעות אכילה, למעלה משליש מהעו"סיות מדווחות על המתנה שעולה על חצי שנה.

הבראה דחופה של מערכת בריאות הנפש

8. מערכת בריאות הנפש מחייבת תכנית הבראה מעמיקה, שכוללת הרחבה מיידית של כלל המענים בקהילה ובאשפוז תכנית הבראה זו מחייבת מימוש תקציבי, שיתוף פעולה בין-משרדי והירתמות של כל הנוגעים בדבר.
9. **ולצד כל זה, יש לזכור: בתחום בריאות הנפש, כמו בשירותים החברתיים האחרים, לא ניתן לתת מענים הולמים ללא כוח אדם, עובדות ועובדים. כל התכניות להבראת המערכות לא יוכלו להיות מיושמות, מבלי לדאוג שלעובדות ולעובדים במערכות הציבוריות תהיה רשת מקצועית וכלכלית שתאפשר להם לבצע את עבודתם. הדבר נכון לעובדות ועובדים סוציאליים, למרפאות בעיסוק, לפסיכיאטריות ומתמחות, לאחיות, למדריכות, לפסיכולוגיות ואחרות.**

¹ חשוב לציין שמלבד משבר הקורונה, גם המצב הביטחוני הביא לגידול במצוקות הנפשיות, בפרט באזורים מסוימים. הרחבת פעילות מרכזי החוסן ושילובם במרפאות יוכלו להוות פתרון שיצמצם את הצורך במענה פסיכיאטרי.